

İklim Değişikliğiyle M¼cadele Alanında
T¼SIAD Tutum Belgesi
Tanıtım Dok¼manı

T¼SIAD

İklim Değişikliğiyle Mücadele Alanında TÜSİAD Tutum Belgesi'nin çerçevesi:

A. Uluslararası Platformlarda Türkiye'nin Konumlanması ve Müzakere Gücünün Artırılması

1. Paris Anlaşması
2. Müzakere Gücünün Etkinleştirilmesi

B. Düşük Karbonlu Geleceğe Hazırlık

1. İzleme, Raporlama ve Doğrulama
2. Finansman Kaynakları ve Destek Mekanizmaları
3. Karbon Ekonomisinin Yönetimi
4. Düşük Karbonlu Enerji Arz Portföyü
5. Enerji Verimliliği

- Tutum Belgesi'nde, TÜSİAD'ın daha önce yayınladığı raporlar ve ilgili makamlara sunulan görüşler de dikkate alınmıştır.
- TÜSİAD üyelerinin iklim değişikliği ile mücadele alanında yaptığı çalışmalarını örneklemek üzere Görev Gücü üyelerimizden iyi uygulama örneklerine yer verilmiştir.

A. Uluslararası Platformlarda Türkiye'nin Konumlanması ve Müzakere Gücünün Artırılması:

- Ülkemizin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içerisindeki özel konumu tanınmış olmasına rağmen **Paris Anlaşması içerisindeki statüsü halen belirsizliğini korumaktadır.**
- Paris Anlaşması'ndan bağımsız olarak **Türkiye'nin düşük karbonlu kalkınma konusunda 2020 ve sonrasında nerede konumlanacağını belirleyerek** bu doğrultuda stratejiler üretmesi gerekmektedir.
- **Yatırım ortamının güçlendirilmesi açısından** özel sektörün iklim değişikliği alanında izlenecek politikalar konusunda öngörebilirliği için **ilgili tüm tutum belgeleri ve sektörel plan ve politika belgeleri arasında bütünsellik ve tutarlılık sağlanmalıdır.**
- İklim değişikliğiyle mücadele ve emisyon azaltımı için **politika araçlarının Türkiye ekonomisinin rekabetçiliğini koruması, öngörülebilir olması ve Türkiye için uygulanabilir bir örnek politika demetinin oluşturulması gerekmektedir.**

B. Düşük Karbonlu Geleceğe Hazırlık

- Sektörel uygulamaları ve uluslararası rekabetçiliği dikkate alacak şekilde **mevzuat değişiklikleri** yapılmalıdır.
- Türkiye'nin artan enerji talebi bağlamında **enerji arz güvenliği ve enerji kaynak çeşitliliği** perspektifi dikkate alınmalıdır.
- Ülkemizin düşük karbonlu kalkınma modeline geçiş süreci yeni ekonomik fırsatlar ve istihdam yaratırken, kapasite ve teknoloji geliştirmeye yönelik yatırımların beraberinde önemli bir **finansman kaynağına da ihtiyaç** gösterecektir.
- **Küresel düzeyde oluşturulan fonlara erişim** (GCF, GEF, MDB gibi), büyük miktarda fonların imtiyazlı transferi ve yatırımcılar açısından itici güç yaratması itibarıyla kritik önem taşımaktadır.
- İş dünyasının düşük karbonlu kalkınma modeline geçişinin ve yatırım iştahının artırılması için **teşvikler yeniden düzenlenmeli ve uzun vadeli politikalar ortaya konmalıdır.**
- Rekabet ve sürdürülebilirlik temelinde oluşturulan **destek mekanizmalarının birbirini tamamlayıcı** bir çerçevede şekillendirilmesi, ana ve yan sanayinin kalkınmasını sağlayacak şekilde yapılandırılması bütünsellik ve etkinlik açısından önemlidir.

B. Düşük Karbonlu Geleceğe Hazırlık (devam)

- **Karbonun fiyatlandırılmasına** yönelik politikaların oluşturulmasında, enerji verimliliğinin ve düşük karbon ekonomisine yönelik destekleyici teşvik araçlarının bütüncül bir politika paketinin içinde ele alınması ve uygulamaya yönelik teknik altyapı yeterliliklerinin de eş zamanlı tamamlanması kritik önemdedir.
- Nötr vergi de dahil olmak üzere, iklim değişikliğiyle mücadele amacıyla yeni bir politika aracının uygulanması söz konusu olduğunda;
 - **sektörel ve küresel rekabet gücünü ve makro ekonomi politikalarını da gözeten ve tek bir araçla sınırlı olmayan kapsamlı bir paketin kurgulanması;**
 - ETS ve/veya nötr vergiyle eş zamanlı olarak **enerji verimliliğini artıran yeni tedbirleri ve teknolojileri ve yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygın kullanımına yönelik teşvikleri ve uygulamaları** kapsamalıdır.
- Yüksek potansiyele sahip olduğumuz jeotermal, güneş ve rüzgar gibi **yenilenebilir kaynakların kullanımının azami seviyeye çıkarılması, linyitin kullanımının ise tüm çevre kriterlerine uyularak hayata geçirilmesi** önemlidir.

B. Düşük Karbonlu Geleceğe Hazırlık (devam)

- Yenilenebilir enerji santrallerinde üretilen elektrik için **yeşil sertifika uygulamasının başlatılması** ve **yeşil elektrik temininin teşvik edilmesine** ilişkin düzenlemeler yapılmalıdır.
- Yenilenebilir enerjinin sisteme entegrasyonu için **iletim ve dağıtım altyapısının gerekli donanımı sağlayacak şekilde genişletilmesi, işletilmesi ve güçlendirilmesi** önem arz etmektedir.
- Elektrik **depolama teknolojileri** alanındaki teknolojik gelişim ve potansiyelin takip edilmesi; yenilenebilir enerji teknolojileri alanında **Ar-Ge ve inovasyonun** teşvik edilmesi özellikle depolama teknolojileri konusunda çalışmaların yoğunlaştırılması; bu alanda ürün ve uygulamalar geliştirilmesi önemlidir.
- **Enerji verimliliğini** iyileştirmek üzere, kamu ve özel sektör işbirliği ile **sektörler bazında yol haritaları** oluşturulması ve **enerjide serbestleşme ve rekabetçi enerji piyasalarının daha fazla işlerlik kazandırılması** süreci hızlandırılmalıdır.
- **Enerji verimliliği** ile ilgili dönüşümün daha hızlı ve sağlıklı yürütülmesi için net şekilde tariflenmiş **zorunlu iyileştirmelerin** yürürlüğe konması faydalı olacaktır.

B. Düşük Karbonlu Geleceğe Hazırlık (devam)

- Enerji verimliliği açısından finansal olarak tercih edilebilir teşvik modelleri oluşturulmalı; asgari enerji verimliliği kriterleri yerine **verimlilik seviyesine göre değişen teşvikler** tariflenmelidir.
- Sanayide enerji verimliliği konusunda, **enerji verimliliği dönüşüm ihaleleri** oluşturulmalıdır.
- **Sanayi tesislerinde enerji verimliliği etiketi** uygulaması değerlendirilmeli, yüksek verimli olan veya enerji verimliliği sınıfını yükselten sanayi tesislerine alternatif teşvikler sağlanmalıdır.
- Enerji sektöründe **akıllı şebekeler, talep yönetimi, yeni teknolojiler ve elektrikli araçlar gibi** alanlarda potansiyele yönelik çalışmalar sürdürülmelidir.
- **Konutlarda enerji tasarrufunun** artırılması amacıyla enerji verimliliği yüksek ürünler teşvik edilmelidir.
- **Kentsel dönüşüm sürecinde** yeni binaların tasarımı ve yapımı aşamasında enerjinin verimli kullanılması, atığın önlenmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygın kullanımı ile ilgili tedbirler hayata geçirilmelidir.
- **Kamu alımlarında enerji verimliliği** kriterlerinin gözden geçirilmesi ve tariflenen tedbirlerin uygulanması zorunlu hale getirilmelidir.
- **Ulaştırma sektörüne yönelik** hedeflere ilişkin takvim belirlenmesiyle özel sektör yatırımlarının planlanmasında ihtiyaç duyulan öngörülebilirlik tesis edilmeli; “Kombine Taşımacılık Stratejisi” oluşturulmalıdır.